

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

De Substantia, & Proprietatibus naturalibus Angelorum

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1652

Cap. 21. Circa Angelorum loquutionem multiplex opinio affertur, & refellitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38892

intellectum Angelicum, vt co-
gnoscat omnia obiecta, que re-
presentantur ab ipsis; non qui-
dem particulariter, & distin-
ctè, sed sub vniuersali ratione,
& in qua multa conueniunt, &
ita vt possit determinari ad
volendū illa distinctè cogno-
scere.

C A P V T XXI.

*Circa Angelorum loquutionem
multiplex opinio affertur,
& refellitur.*

70 **P**ostquam egimus
de modo cognitio-
nis Angelorum circa obiecta,
quorum cognitio ijs debetur,
restat inquirere de modo co-
gnitionis circa ea quæ cogno-
scit.

scit alter dependenter ab alterius voluntate, hoc est de modo loquutionis Angelicæ. Difficile autem est exponere, qualiter Angeli se mutuò alloquantur; cum enim careant corporeis instrumētis, per quæ formantur soni, qui audiuntur à propinquis, & non à remotis, videtur, quod non poterit Angelus alloqui alium Angelum, quin omnibus sit ea loquutio manifesta: ex quo orirentur incommoda in Republica Angelorū: quod si dicamus dari tot linguas; quot sunt Angelorum binaria, videtur incredibile; quia plures essent species in mente Angelica pertinētes ad sermonem, quam sint omnes aliæ species cæterorum obiectorum.

71 Ad quæstionis euiden-
tiam tria sunt inuestiganda.
Primò, qui nam fuerint modi
dicendi auctorū circa hoc pū-
ctū, vt ex aliarū sententiarū re-
probatione appareat veritas no-
stræ. Secūdò, quæ nā sit essentia
locutionis in communi, vt ex
notitia communium definiā-
tur propria circa locutionem
Angelorum. Tertiò, illatio ad
propria locutionis Angelicæ.
Circa primū, plures sunt prin-
cipales modi dicendi. Primus,
est Angelum loqui per hoc
quod cognitionem effectiuē
producat in mente audientis,
vt putauit Scotus, aut speciem
intelligibilem cognitionis effe-
ctiuam, vt censuit Suarez. Hic
modus quomodocunque ex-
plicetur multipliciter refellitur.

Primò.

Primò, quia vel hæc productio fieret in quacunque distantia, & hoc videtur contra rationē causæ in communi, ad cuius actiuitatis spheram, videtur vel vnicè, vel præcipuè instituta dispositio localis; vel requireret propinquitatem, & Angeli non possent loqui nisi relinquendo sua ministeria, & locum mutando, quod videtur durum. Sed quicquid sit de hoc, vrgetur fortius, & à priori, quia hæc productio non habet essentiam locutionis; est enim de loquutionis essentia non solum manifestare obiectum, sed ipsum manifestare, vt directum ad audientem. Atque ita videmus non incidere in censuram, qui aliquid manifestat excommunicato denunciato,

ciato, etiam loquendo coram ipsa, & ex desiderio, vt ipse aliquid audiat, vel sciat: dummodo non dirigat loquutionem ad ipsum. Hæc autem directio ad essentiam loquutionis necessaria, non apparet quod, aut quomodo interueniat in hac manifestatione facta per productionem cognitionis, aut speciei, nam certè Deus meus non alloquitur per hoc præcisè, quod in me speciem, aut cognitionem producat de aliquo pertinente ad actus internos ipsius Dei.

72 Secundus modus explicandi est Angelum loqui per voluntatem, qua desiderat suum actum intentionalem alteri patere, per quam voluntatem cessat naturale sigillum, & incipit

incipit cogitatio vnus Angeli,
poni intra obiectum propor-
tionatum cognitioni alterius
Angeli. Sed hic modus pariter
est falsus. Primò, quia voluntas
vnus Angeli non videtur pos-
se determinare physicè opera-
tiones alterius. Videtur enim
quod voluntas physica vnus
non possit habere in sua phy-
sica potestate nisi operationes
eiusdem, non alterius agentis.
Et ex hoc cuilibet innotescit
esse ab ipso suas operationes,
quoniam experitur eas fieri ip-
so volente. Et nos pariter ex eo
quod operemur tantùm Deo
volente, inferimus Deum con-
currere nobiscū ad operandū.
Cū ergo hinc habeatur quod
Angelus non possit per suam
voluntatem determinare phy-
sicè

fi
g
ti
re
d
v
S
g
b
fi
ie
le
n
fi
e
fi
e
g
c
f
e
c

li,
or.
ius
ter
tas
of.
ra.
im
ius
ay.
aes
tis.
scit
es,
ip.
eo
deo
on.
dū.
od
m.
hy.
e

sicè intellectum alterius ad co-
gnoscendum; hæc determina-
tio erit solum moralis, & demū
reducenda ad moralem prou-
dentiam auctoris nature, quod
videtur parum philosophicū.
Secundò sequeretur, quod An-
gelus non posset mentiri. Pro-
batur, nam per eius voluntatē
fieret alteri Angelo notū ob-
iectum prout est in se. Nec va-
let quod dicunt aliqui posse
mentiri Angelum vsurpando,
si velit, aliud genus locutionis
ex signis corporeis pacto con-
stitutis ad significandum; nam
ex hoc sequeretur quod An-
gelus potentior posset cogere
debiliorem ad manifestanda
sua arcana, quod incōueniens
est tantum, vt ad ipsum vitan-
dum natura reddiderit possi-
bile

bile mendacium, dum noluit inter homines instituere pro locutione signa essentialiter vera; posset inquam cogere ad hanc manifestationem necessitando ipsum per minas ad non utendum, nisi ea locutione, quæ in hac sententia est essentialiter vera, & in qua proinde non posset non reuelare arcanum suum Angelus debilior. Ideò solus Deus, qui cogi non potest, habet locutionem essentialiter veracem.

73 *A priori contra eam sententiam est, quia locutio non solum debet esse manifestatio obiecti, sed & debet esse intrinseca directio ipsius obiecti ad audientem, aliter si quis alloqueretur Paulum coram Petro cum intentione, vt Petrus intelligi-*

luit
pro
ve-
e ad
ces-
ad
tio-
t ef-
pro-
lare
ebi-
cogi-
nem

telligeret suum conceptum, di-
ceretur alloqui Petrum, quod
est falsum; atqui illa voluntas
Angeli non est intrinseca dire-
ctio ad audientem, nec pecu-
liariter excitat alium Angelū,
vt audiat, sed solum ponit ar-
canum suum intra spheram
cognitionis illius alterius An-
geli. Ergo non sufficit ad lo-
cutionem.

74. Ultimus modus dicen-
di præcipuus est, Angelum lo-
qui per voluntatem, qua Mi-
chael, exempli causa, velit, vt
Gabriel sciat Michaelem desi-
derare, quod ipse habeat tale,
vel tale iudicium de ipsius Mi-
chaelis arcanis. Porrò per hanc
volitionem mētiri potest, quia
potest velle, vt audiens habeat
conceptum suo conceptui dif-

H for

formem. Sed contra hunc modum sunt aliquæ ex difficultatibus superioris modi; ut considerantipatebit, & est ulterius quod sicut homo potest aliquid dicere, & tamen desiderare, ut alius non credat, ita posse videtur & Angelus, & consequenter videtur distinguere dictio, seu locutio à tali desiderio. Præterea nec videtur esse mendacium, imperare mihi desiderium, quod alius credat id, quod ipse non credo; præsertim cum hoc si desideretur ex bono fine ne videatur quidem inhonestum, quæ inhonestas certè requiritur ad mendacium, aliter non posset ex mendacio oriri deceptio; hæc enim fundatur in eo, quod credam loquentē esse bonum,

ac

De Ang. Cap. XXII. 171.

ac proinde nō mentiri. vndè ex
Angelis nemo deciperetur, si
crederet loquentem posse si-
mul mentiri, & simul esse bo-
num.

C A P V T XXII.

*Explicatur in quo consistat es-
sentia locutionis, vt sic, & de
intrinseca distinctione locutio-
nis ad alium à locutione ad se,
& cognitionis practica à spe-
culatiua.*

75 **A** Cutè, ac profun-
dè S. Thomas at-
tigit essentiam locutionis *pri-
ma par. quæst. 107. art. 1.* vbi
docet, tripliciter obiectum esse
in mente. Primo habitu, &
secundùm memoriam. Secun-

H 2 dō,